

# AMIGOE DI CURACAO

THE  
UNIV  
17 AUG.  
UTRECHT

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag  
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel  
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292  
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550  
Uitgever: W. J. A. Donders.  
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar  
Afzonderlijke nummers fl. 0.10

## PRINCIPIEEL LOONDEBAT

We hebben enkele weken geleden, naar aanleiding van de gehuwden-toeslag, enkele principiële opmerkingen gemaakt over de loonkwestie.

In verband daarmee is het niet zonder belang kennis te nemen van het principiële debat, wat in de Tweede Kamer heeft plaats gehad naar aanleiding van de invoering van kinderbijslagverzekering door Minister Romme.

Welke beginselen hebben den minister van Sociale Zaken geleid tot de indiening van zijn ontwerp tot invoering van een kinderbijslagverzekering? Beginselen van Rome zoals Ds. Zandt meende, die in flagrante strijd met wat onder velen van zijn staatkundig gereformeerde partijgenoten leeft, zich mordicus tegen het ontwerp verklaarde?

Beginselen, die de moraal van het redeloze, die ten troon verheffen, zoals Dr. Vos (Lib.) zei? Beginselen van loon-naar-behoefte in tegenstelling tot loon-naar-prestatie, zoals wel niet uitdrukkelijk in de Kamer, maar toch zeer nadrukkelijk daarbuiten werd beweerd? Beginselen, die de persoonlijke verantwoordelijkheid van den mens voor zijn gezin ondergraven?

Niets van dat alles. Wanneer de minister in de toelichting tot zijn voorstel spreekt over het recht van den mens op de vorming van een gezin naar de wetten der natuur en over zijn plicht een aldus gevormd gezin te onderhouden, dan bedoelt hij daarmee niet de wetten der redeloze, dierlijke natuur, doch de wetten der redelijk-zedelijke natuur, die alleen de gedragingen van den redelijk-zedelijk handelenden mens bepalen. Daar is geen tegenstelling tussen het handelen overeenkomstig de wetten der natuur en de moraal.

De mens immers vindt de maatstaf der zedelijkheid in zijn natuur en wel in haar volledige en hiërarchische realiteit. Het is die opvatting omtrent „de wetten der natuur“ die aan de overwegingen van den Minister ten grondslag liggen. En die opvatting is helemaal niet specifiek Rooms, zelfs niet specifiek christelijk; zij steunt op Aristotelisch-Thomistische wijsbegeerte, die de menselijke rede tot uitgangspunt heeft.

Roomse opvattingen? Hoe komt de heer Zandt erbij, vroeg de heer Amelink (A.R.). Het streven naar kindertoeslagen is helemaal geen monopolie van Rome. Patrimonium, het christelijke Werkliedenverbond,

ijvert al een kwart eeuw voor deze vorm van verbetering in het loonstelsel.

Loon naar behoefte in tegenstelling tot loon naar prestatie, vroeg de minister. Geen sprake van. Die tegenstelling speelt hier helemaal geen rol. Die zou alleen een rol kunnen spelen als 't erom ging of 't loon uitsluitend naar de prestatie, geheel los van de behoefte moet worden bepaald. En dat gebeurt niet alleen noch in Nederland noch elders, maar dat kan ook niet gebeuren. Immers, let men op de prestatie, dan vindt men alleen verhoudingscijfers. Deze arbeider presteert tweemaal zoveel als die ander, maar hoeveel nu die ander moet verdienen, hoe hoog de onderliggende basis van de vergelijkingsschaal moet liggen, dat wordt niet door de prestatie, maar door behoefte aangegeven. De behoefte-factor in het loon is dus zo oud als de loonarbeid zelf. Zij bestond zelfs in de tijd toen de arbeid als koopwaar werd beschouwd.

Beschouwt men echter de arbeid niet als koopwaar, maar als iets, dat geheel opgaat in de persoon van den arbeidenden mens als het enige middel, waarover deze mens beschikt om aan zijn behoeften te voldoen en zijn plichten na te komen, dan ligt de situatie zo: dan rust op de arbeider individueel stellig de plicht het gezin, dat hij gevormd heeft door middel van zijn arbeid, daadwerkelijk te onderhouden, doch dan rust anderszits op de gemeenschap de plicht, bij de loonbepaling rekening te houden met die verantwoordelijkheid van het individu. Er is dus geen sprake van, dat de kinderbijslagen de persoonlijke verantwoordelijkheid ondermijnen of wegnemen. Zij voorkomen slechts de mogelijkheid, dat de gemeenschap, ingesteld op het gemiddelde kindertal der loontrekkenden ook dwingend oplegt niet verder te gaan dan dat gemiddelde gezin. Dat is verschuiving van verantwoordelijkheid.

Aangezien dus de kinderbijslagverzekering steunt op een loontheorie en niet op de gedachte, dat de kinderen uit de grote gezinnen der minder beelden wel wat steun kunnen gebruiken — de opvatting van den heer Drees (SDAP) — moet zij gelden voor alle loonklassen en is er geen enkele reden om bij een bepaalde grens te zeggen: hier houdt de rechtvaardigheid op. Dat is de praktijk van het Rijk, dat allen ambtenaren tot den minister toe, kinderbijslagen verleent. Dat zal

ook de praktijk zijn van de nieuwe wet.

Er is ook geen principiële reden, waarom de zelfstandigen niet in een kinderbijslag-verzekering zouden worden opgenomen. Zeker: zelfstandigen leven van de prijs hunner producten en loontrekkenden van het loon voor hun arbeid en rechtvaardige prijs en rechtvaardig loon verschillen principiële wel een en ander. Doch verschillen principiële niet van elkander in zoverre als de rechtvaardige prijs het loon voor de menselijke arbeid uitsluit. In beginsel is het dus ook rechtvaardig dat de kleine zelfstandigen in een kinderbijslagverzekering worden opgenomen. — Daar bestaan echter praktische bezwaren tegen, aldus minister Romme. — Een regeling te hunnen behoeve zou er heel anders moeten uitzien, dan de regeling voor de loonarbeiders. Wanneer met deze regeling enige ervaringen zijn opgedaan, kan wellicht daarnaast een parallelregeling voor de zelfstandigen worden opgesteld.

Wanneer de minister juist vooruitziet, zal de regeling van de kinderbijslagen, indien zij voorspoedig de beide Kamers passeert, in het voorjaar 1940

in werking treden. Eerder niet, want vóór dat in werking treden moeten nog een twintigtal algemene maatregelen van bestuur worden ontworpen — En dan, vroeg de heer van den Heuvel (A.R.) zal het bedrijfsleven dan de last kunnen dragen.

Wanneer de toestand voorjaar 1940 niet slechter is, dan nu, dan zal het bedrijfsleven die 1 pCt. wel degelijk kunnen dragen, verzekerde de minister.

En wie zegt, dat het een last wordt, juridisch mogen de werkgevers de premie niet op hun arbeiders verhalen. Maar zal dat in feite steeds te wren zijn? Wie kan op het ogenblik met zekerheid zeggen wie de ongevallenpremie of de premie van de ziekteverzekering uiteindelijk betaalt: de patroon of de arbeider. Dr. Vos beweert: de patroon. De heer van Houten (CD) zegt: de arbeider. Wie heeft nu gelijk? Of hebben de heren Kuiper en Amelink gelijk wanneer zij geen loondaling verwachten, omdat het normale accres van het totale loonbedrag door deze verzekering de grote gezinnen bevalt, omdat dus de normale toename van het totaal verloonde bedrag beter wordt verdeeld?

Dat laatste is wellicht de beste visie.

## Nog meer politiek Katholicisme

In verband met wat we de vorige week schreven over het tijdschrift „Curaçao“ en zijn beweringen, is het wel merkwaardig, hoe de enkelingen van het Curaçaose partijje V.B.S.E.C.B.G.C. met de geweldige naam van „Vereniging tot behartiging van de staatkundige economische en culturele belangen van het gebiedsdeel Curaçao“ hetzelfde politieke liedje zingt als de Vaderlandse Club in onze Oost.

Wat is daar n.l. geschied? Het tijdschrift „Curaçao“ aldus naar een schatting ongeveer een derde deel van de Europese bevolking uitmakende, was tot voor kort in de Volksraad vertegenwoordigd met zegge 2 leden. Bij de jongste verkiezingen echter voor de gemeenteraad toch zijn de Katholieken niet minder dan twintig zetels vooruit gegaan, het zou onbillijk geweest zijn als hun aantal vertegenwoordigers in de Volksraad dat twee bedroeg, ongewijzigd zou zijn gebleven, zoals verschillende niet-katholieke bladen erkennen.

De Gouverneur-Generaal heeft dan ook het aantal Katholieken in de Volksraad van 2 op 4 gebracht en vandaar de hevige ontstemming van de Vaderlandse club.

Men ziet hetzelfde als bij ons op

Curaçao. Tout comme chez nous.

Nu zou men menen, dat der heren topzich zou uitstorten over de voor de benoeming verantwoordelijke Regering, doch dat valt nog al mede. Naar medegedeeld wordt, kunnen deze benoemingen, op zich zelf geen wijziging brengen in de houding der Vaderlandse Club tegenover de Regering: de Vaderlandse Club zal dus, aldus het communiqué, ook in de toekomst naar streven zoveel mogelijk achter de Regering te staan. Gelukkig maar! In hoge mate verholgen blijken de leiders van de Vaderlandse Club echter te zijn over „de agressiviteit van de zijde der confessionele partijen, in het bijzonder van de zijde van het Politieke Katholicisme.“

En het communiqué van de Vaderlandse Club luidt dan:

„De grote agressiviteit, van de zijde der confessionele partijen, in het bijzonder van het Politieke Katholicisme betoond, bleek de aanwezigen met grote zorg te vervullen; deze agressiviteit werkt niet alleen de verdeeldheid der Europese groep in de hand op een ogenblik, dat eenheid zo dringend, geboden is, doch ook

## CINELANDIA

presenteert Vrijdag 28 -- Zaterdag 29 --  
Zondag 30 Juli,  
Premiere van Hollywood's grootste film:

## SUEZ

Een meesterwerk zooals zelden geboden wordt.  
Overweldigende mise en scene; stijgende spanning.

In de hoofdrollen:  
TYRONNE POWER -- LORETTA YOUNG -- ANNABELLA  
Een film met grote kwaliteiten.

De verwachtingen der meest verwernde Bioscoopbezoekers  
zullen OVERTROFFEN worden.

Voorziet U van te voren van plaatsen.

Balcon Flr. 1.25 — Beneden 0.75 — Galerij 0.50.

Geen kinderen toegelaten.

overigens kan zij in een land met zulke gecompliceerde verhoudingen als Nederlands-Indië slechts een bedenkelijke invloed hebben. Hiertegen zal krachtig stelling worden genomen.

Men hoort het! Hetzelfde politieke lied heeft de redactie van „Curaçao“ nagezongen. Met evenveel recht kunnen wij dan ook met enkele variaties op onze liberale minderheden toepassen, wat het Katholieke dagblad „De Koerier“ schrijft aan het adres van de Heren van de Vaderlandse Club.

Rijst er geen idyllisch tafereeltje voor Uw ogen op? Gij ziet de heren rond de groene tafel zitten, gebukt onder de zware last van hun drukke verantwoordelijkheid. Grote bezorgdheid staat op aller gezichten te lezen over het vloekwaardige Politieke Katholicisme. Maar dan op eens wordt V.B.S.E.C.B.G.C.-geest over hen vaardig. Als één man verheffen zij zich uit hun clubzetels en zweren de dure eed, krachtig stelling te zullen nemen tegen het agressieve Politieke Katholicisme, het monster met zeven koppen, dat onze nationale eenheid zozeer bedreigt. De heren waren blijkbaar vergeten, dat zij nog zo juist dreigende taal tegen de Regering hadden doen horen.

Onze lezers weten intussen reeds, wat zij van die „agressiviteit“ moeten denken. De Katholieken van Curaçao dienen zich blijkbaar maar alles te laten aantekenen, om bij de minderheden in de gratie te komen. Dat juist onzerzijde herhaaldelijk te kennen is gegeven, dat ook wij voor de nationale eenheid grote offers over hebben, wordt smadelijk genegeerd. De uitgestoken hand wordt afgewezen en naar bekend recept de zaak, waarom het gaat, op de kop gezet. Dat daarbij een oud wapen uit het nationaal-socialistische arsenaal vóór de dag wordt gehaald, zal alleen hem kunnen verbazen, die de verhoudingen in dit opzicht niet kent en doorziet.

Wanneer met politiek Katholicisme bedoeld wordt een ontoelaatbaar vermenging van politiek en godsdienst, dan zijn ook de Katholieken zelfs tegen politiek Katholicisme. Er zijn zelfs „politieke gesticulaties“ in de ongunstige

zin van het woord geweest, n.l. zulken, die zich om andere dan zuiver godsdienstige motieven ten dienste stelden van de politiek, en wier handelingen ook door ons wordt afgekeurd. Maar merkwaardigerwijze, aldus merkte enige tijd geleden de „Maasbode“ op — stonden dezen zo goed als altijd aan de zijde van de regering die zij dienden. Dat waren b.v. de stichters of bevorderaars van nationale kerken, die zich afscheurden van Rome, byzantinisme, slavische, Scandinavische, asiatische bisdommen. Deze kerken werden „niet vervolg“ om hun „politiek christendom“, veeleer stonden zij bij hun vorsten in blakende gunst. Anderen gingen niet zover, dat zij, om voor hun kostbare politieke voordelen te behalen, hun volk naar een schisma dreeven, maar verdienen niet minder het verwijt van meer staatsman dan priester te zijn geweest. De meest beruchte van dezen waren wel de kardinaal Richelieu en Mazzarini. Het kwaad, dat zij aan de Kerk hebben berokkend, werkt nog na.

Veroordelen wij dus ook dit politiek Katholicisme, heel anders staat het met het recht van de Katholieken, om door samenwerking op grond van hun levensbeschouwing, bepaalde politieke doeleinden na te streven en de rechten der Kerk te verdedigen. Wie daarop zijn aanvallen richt, kan ervan op aan, dat wij ons nooit daarvan zullen laten afbrengen en dat wij deze aanvallen op alle geoorloofde manieren en met kracht zullen afslaan. Wil men dat „agressie“ noemen dan ga men gerust zijn gang; wij laten ons in eenmaal niet in de hoek dringen, waar men ons zo gaarne zou zien en waardoor de Katholieken tot machteloosheid zouden zijn gedoemd.

Als de V.B.S.E.C.B.G.C. een poging zou wagen, om de toestand tijdens de glansperiode van het oude Liberalisme te doen herleven, als zij het beruchte: „Nif n'a de l'Empire, que nous et nous amis“ weer opgeld wil laten doen, dan zal zij merken, dat sinds de grote emancipators van het Katholieke volk niet alleen in Nederland, maar ook hiertoe een verandering is getreden, die niet meer ongedaan kan worden gemaakt.

## ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Colijn is klaar met zijn kabinet, waarvan we de namen elders hebben geplaatst. Voorzeker klinkende namen; maar met een schone staat van dienst en verschillende haren met tal van troponjaren; zelfs verschillende financiële specialiteiten, maar heel met de geest van den heer Trip, de rector der Nederlandse Bank, welke geest — hoewel de heer Trip zelf katholiek is — wel dramatisch staat tegenover de geest der Katholieke opvolgers en economen.

En staat iets in het even met de moeilijkheden van een rijk om in de hemel te komen; welke moeilijkheden ongeveer zo groot zijn als die, welke een kameel heeft om door het oog van een naald te kruipen.

Rijkdommen hebben hun invloed op de mentaliteit van de mensen.

Zo hebben we een vorige keer reeds besproken hoe Colijn, door zijn contact met het grote kapitalisme, geheel is afgevoerd van de grote waarden van der Anti-revolutionairen Kuiper en Talma, die zich bij voorbaat stelden met de taal van de „nationale eenheid“.

Colijn is de richting van de „Captains of industry“ opgegaan en het grijpelijk, dat na de laatste crisis om is heel begrijpelijk, dat na de laatste crisis om het „nationale eenheid“ het kapitalisme. Zeer terecht bestempelt het dagblad „Het Volk“ dan ook de vorming van het huidige kabinet als de „macht van het geld“ tegenover de brede niet bezittende massa. De centrale (lees liberale) partij richt nu juist over dit nieuwe kabinet. Maar de



## Doe het voor Uw kinderen.

Ontbijt met TODDY gedurende twee weken. Keer dan terug tot Uw vroegere gewoonte en beslis volgens Uw eigen ondervinding, welk het beste ontbijt was. Denk daarna aan Uw kinderen, die in hun volle groei zijn, en die een ontbijt nodig hebben.

dat voldoende is voor vijf morgen-mensen, dat hun beenderen, weefsels en spieren versterkt en waardoor deze tere schepseltjes meer energie krijgen.

Slechts 25 cts.  
per tas,  
maar is meer waard.

### Wat Toddy bevat en doet.

Toddy bevat in zuivere verhouding:

Proteïnas — noodzakelijk voor de ontwikkeling der spieren en weefsels;  
Koolhydraat — brengt energie voort;  
IJzer — vermeerderd de rode bloedlichaampjes;  
Organische phosphor — versterkt de hersenen;  
Calcium — voor versterking van tanden en beenderen;  
Vitamineën — hierdoor wordt de eetlust opgewekt en het organisme versterkt.

Het zou mogelijk zijn de kleur en de smaak van TODDY na te maken; maar de wetenschappelijke samenstelling en de bondaagheid, ervan kunsten het nageen te worden. Daarom is Toddy enig. Toddy heeft en kan geen concurrent hebben.

# TODDY

VOEDT EN VERSTERKT.



Maasbode noemt het een uitdaging aan het adres der katholieken. Troelstra heeft indertijd al eens Colijn genoemd als de versperper van het fascisme en deze diagnose is nu werkelijkheid geworden; want het spreekt van dictatorialle allures om een overweldigende meerderheid in het parlement bestaande uit Katholieken, sociaal-democraten en vrijzinnig democraten te negeren en zonder deze met dit kabinet te durven regeren.

Het duurt enige maanden voordat het nieuwe kabinet in reël contact zal komen met de Kamer. Maar dan? Dit is zeker, wanneer Katholieken met socialistisch kabinet ten val zullen brengen, wat heel gemakkelijk zou kunnen, dan zullen deze de verantwoordelijkheid moeten dragen een nieuwe regering te vormen. Samengaan van Katholieken met socialistische is in de naaste toekomst onmogelijk; en daarop heeft Colijn gespeculeerd. Maar zou het zo onmogelijk zijn in het landschap dat deze twee samen een regering vormen in de zij, gelijk we dat in een vorig overzicht hebben besproken, en in welke richting langzaam de mentaliteit bij de Katholieken schijnt te gaan?

Terwijl de anti-Brise betogingen in Japan en in dat gedeelte van China, wat door Japan is bezet, voortduren, heeft Engeland met Japan een overeenkomst gesloten in zake de Engelse rechten in China, welke een grote overwinning betekent voor Japan. Men spreekt zelfs dat dit het begin is van een terugtrekken van Engeland uit het verre Oosten; hoevel Chamberlain Maandag voor de Engelse Kamer heeft gezegd, dat de overeenkomst met Japan in zake Tientsin en andere Engelse soevereiniteitsrechten in China geen wijziging betekent in de Engelse politiek in het verre Oosten.

China echter ziet in de nieuwe overeenkomst een schending van het negen mogendheden-verdrag en heeft in diers voege ook bij de Engelse regering geprotesteerd.

Een andere moeilijkheid had het Engelse ministerie op te lossen naar aanleiding van geruchten over een bespreking van de Engelse minister Hudson met de Duitse ambtenaar voor economische zaken Wohltat, waarbij door het beloven van crediten Hudson pogingen zou hebben gedaan, een betrekking te scheppen tussen Engeland en Duitsland. Hudson heeft dit echter op eigen gelegenheid gedaan en niet officieel namens de regering. Dat deze besprekingen zijn uitgelekt, zou volgens geruchten zelfs tot gevolg hebben gehad het aftreden van Hudson, welke geruchten echter later weer werden tegengesproken.

In Spanje schijnen ook binnenlandse moeilijkheden te zijn. We hebben vroeger reeds geschreven over het ontslag van Queipo de Llano, terwijl er ook geruchten gaan over de gevangenneming van Generaal Jagues. Momenteel heerst er aan de Spaanse grenzen een scherpe censuur op wat het land uitgaat. Het blijkt thans, dat het bezoek van Graaf Ciano, klaarblijkelijk om Spanje aan de as Rome-Berlijn te binden, niet veel succes heeft gehad. Want dezer dagen werd een verklaring gepubliceerd van een der Spaanse generaals, die onlangs van een bezoek uit Duitsland terugkeerde; waarin werd gezegd, dat Spanje in een Europees conflict neutraal zou blijven en het de vriendschap zoekt van Engeland.

De plagerijen tegen de katholieken in Duitsland vooral in het oude Oostenrijk blijven aanhouden. In Salzburg heeft de bisschop aldaar binnen enkele weken driemaal van verblijf moeten veranderen. Eerst werd het bisschoppelijk paleis geïmponeerd, waarna de bisschop zijn toekomen in het seminarie. Toen ook dat ontruimd moest worden, ging de bisschop naar een klooster en nu is geannoneerd, is om er een moedershuis van te maken, is de bisschop naar Wenen vertrokken.

Last not least blijft nog steeds de Danziger kwestie.

Geen enkel probleem in Europa behoort tot oorlog te leiden", zeide dr. Goebbels indertijd. Dat is inderdaad waar als men Duitsland maar zijn gang laat gaan, zoals tot dan toe het geval was.

Het vraagstuk betreffende Danzig zou reeds opgelost zijn geweest, wanneer de West-Europese mogendheden er zich niet mede hadden bemoeid, zo ging Goebbels verder. Ook dat is volkomen juist, evenals zijn opmerking, dat Danzig Duits is, wat Kolonel Beck voor de Sejm toefte.

Maar hij vergat er bij te zeggen, dat die opmerking, dat volkomen door Duitsland zou zijn gedictieerd en dat daarbij geen rekening zou zijn gehouden met de vitale Poolse belangen. Want indien Duitsland Danzig volkomen in zijn macht zou hebben, zou het in staat zijn Polen te wagen, daar het dan de monding van de Weichsel kan



beheersen, die voor de 34 miljoen Polen niet alleen uit handelsoogpunt, maar ook om strategische redenen van levensbelang is. Waar Duitsland zelf door de overweldiging van Bohemen en Moravia de beperktheid van „het volkse beginel" heeft erkend, heeft het ook in Danzig weinig recht van spreken. Wel zou met Polen over de herziening van het Statuut onderhandeld kunnen worden, maar dan op voet van volkomen gelijkheid.

Hoeveel fouten het verdrag van Versailles ook had, de voor Danzig gekozen oplossing van een Vrijstad is nog niet zo verwerpelijk. Oorspronkelijk een Poolse stad (de Poolse naam Gdansk wordt reeds in 994 genoemd) was Danzig in de 12de en 13de eeuw de hoofdstad van de Hertogen van Pommerellen, die door het stichten van kloosters en het verlenen van privilegiën aan Duitse kooplieden de verduitsing, in de hand werkten. Toch was toen de Duitse nederzetting nog klaarblijkelijk klein. Na het uitsterven van het hertoggeslacht, werd Danzig door de Duitse Orde in beslag genomen. In 1358 trad Danzig toe tot de Hanze. Wegens de zware belastingen door de Orde geheven, begonnen de West-Duitse steden een bevrijdingsoorlog, die liefst 13 jaar duurde. Bij de tweede vrede van Thorn (1466) kwam Danzig onder Poolse suzeriniteit, wat niet verhinderde, dat het zijn Duits karakter behield en nagenoeg de vrijheid van een republiek genoot, waar op Danzig het z.g. Maagdenburger recht werd toegepast en het in het bezit bleef van eigen rechtsspraak, terwijl Polen het ook allerlei handelsfaciliteiten verleende.

In 1937 kwam Danzig aan Pruisen wat, daar Polen in 1772 verdeeld was en zo Danzig wederom een achterland had gekregen, tot nieuwe bloei leidde, die echter maar van korte duur was. De stad leed tijdens de Napoleontische oorlogen veel door herhaalde belegeringen. Maar de doodsteek was het continentale stelsel, zodat in 1814 Danzig nog slechts 16.000 inwoners telde. In de 19de eeuw kwam er wel weer nieuwe bloei, die echter door de douanerechten en de afsnijding van het natuurlijk achterland toch nooit meer de vroegere vlucht nam. Feitelijke was dan ook voor Danzig het statuut van Vrijstad, tenminste uit handelsoogpunt beschouwd, een uitkomst, die bovendien bij de vroegere geschiedenis vrij goed aansloot.

Verder heeft men nog de Poolse corridor. De term „corridor", welke de indruk wekt, dat hier Polen gebied werd toegekend, hetwelk het eigenlijk niet zou toekomen, is buitengewoon misleidend. Het betreft hier landstroken, die overwegend Pools zijn en die in de 19de eeuw ook Poolse afgevaardigden naar de Duitse Rijksdag zonden. Volgens Duitse gegevens had het gebied in 1910 een Poolse meerderheid van 56 pCt. en dan waren o.a. de Duitse troepen in barakken nog meegerkend.

Aan het einde van de Wereldoorlog verlieten 190.000 Duitsers vrijwillig dit gebied, nog vóór het door Polen was overgenomen, terwijl in de jaren 1920 tot 1931 nog 60.000 personen volgens de bepalingen van het verdrag de Duitse nationaliteit verkozen en het gebied verlieten. Er is geen enkel bericht, dat bij de eerste verdeling van Polen ook Poolse ingezetenen emigreerden: dezen vormden de autochtone bevolking en beschouwden het gebied als hun land. De volkstelling van 1931 wees uit, dat van de 1.066.144 inwoners 976.499 Polen waren, dus 89,9 pCt., Poolse troepen in barakken niet meegerkend.

Gregory Macdonald, aan wiens artikel in de „Catholic Times" wij deze gegevens ontleen, wijst er nog op, dat Polen slechts 82 mijl kust bezit tegen Duitsland 1092 mijl!

Het zonderlinge verloop van de grenzen in dit deel der wereld mag men niet als een door Polen opgedrongen anomalie beschouwen. Als er van een anomalie sprake is, dan is deze het gevolg van de politiek der Duitse orde, die in vroeger tijden hier een voor-

post tegen de slaven in het leven heeft geroepen.

De z.g. corridor is door en door Pools gebied, waarvan de Poolse gevolmachtigde Jakob van Szadek reeds in 1468 opmerkte, dat deze landen van oudtijds waren bewoond en bestuurd door Polen, die ook Poolse namen van de bergen, rivieren, steden en dorpen gaven, lang voordat de Duitse Orde hier voet had gekregen.

Telkens wanneer het gelukte Polen van de zee af te snijden, werd het een gemakkelijke prooi voor de omliggende landen, zoals de verschillende verdelingen bewijzen. Trouwens Hitler zelf heeft toegegeven, dat Polen zonder een uitweg naar zee niet kan bestaan.

Hier vecht dan ook Polen voor zijn bestaan, waarbij het de sympathie van bijna de gehele wereld — zelfs als wij ons niet heel erg vergissen van Italië — aan zijn zijde heeft.

## Het Nieuwe Kabinet

Zoals we reeds in ons vorig overzicht de verwachting hadden uitgesproken, is Colijn klaar gekomen met de vorming van een nieuw kabinet.

Uit het oude kabinet hebben daargelaten de premier Dr. Colijn, de minister van defensie van Dijk, de minister van buitenlandse zaken Mr. Patijn; en de minister van binnenlandse zaken H. van Boeijen.

Uit het kabinet zijn weggebleven de a.r. minister J. A. de Wilde van financiën; de katholieke minister van Justitie Goseling; de chr. hist. minister van Onderwijs Slotemaker de Bruine; de katholieke minister van koloniën Welter; de kath. minister van economische Zaken Steenberghe; de kath. minister van sociale zaken Romme en de partijloze Minister van Buuren.

Daarvoor zijn in de plaats gekomen: Voor financiën Christiaan Wilhelm Bodenhausen.

Geboren te Leeuwarden in 1869, doorliep hij in Nederland verschillende posten als belastingambtenaar en werd in 1914 directeur der Gem. belastingen te Amsterdam. Van 1921 tot 1926 was hij directeur van fin. in Ned. Indië; werd later lid van de raad van Ned. Indië en in 1931 vice-president van die raad.

Een andere oud vice president van de Raad van Indië is de nieuwe minister van Koloniën Cornelis van den Bussche en ook oud directeur van Financiën in Ned. Indië.

Hij is geboren te Bergen op Zoom in 1884, studeerde in Wageningen, was aanvankelijk in Indië werkzaam bij het staatsbosbeheer en doorliep sinds 1919 verschillende hogere posten aan het Indische departement van Financiën.

Voor Waterstaat hebben we teruggekregen de vroegere Minister van Lidt de Jude.

Voor Sociale Zaken is benoemd de bekende directeur-generaal van Post en Telegrafie in Nederland Ir. Dammé, geboren in 1876 en ook oud Indischman.

Voor Economische Zaken Ir. Isaac Pieters de Vooy, directeur der Algemene Kunstzijde Unie, vroeger hoogleraar in Delft en schrijver van tal van sociaal economische werken.

Voor Onderwijs is genomen prof. Schrieke en voor Justitie Mr. J. A. de Visser, geboren 1883, zoon van den oud-minister en procureur-generaal te Arnhem.

## ER IS GEEN GELOOFS-VERVOLGING IN DUITSLAND.

Leest en overtuig U.

### BRIEVEN UIT DUITSLAND.

De geloofsvervolging in het Duitse Rijk heeft niet alleen veel afval van het geloof veroorzaakt, maar ook bij heel velen de geloofsijver verlevendigd. Door een gelukkig toeval is men in het bezit gekomen van een aantal brieven uit Duitsland, die alle getuigen van grote moed en van vastberaden wil om de moeilijkheden der vervolging te overwinnen.

De brieven zijn geschreven nog in het begin van dit jaar. Wij kunnen vanzelfsprekend de namen der schrijvers niet noemen.

Van een jongeman.

Ik heb aan den Paus de eed gedaan: „Ook al zouden allen afvallen, wij zullen trouw blijven". Ik ben er vast van overtuigd, dat een zeer groot deel der Katholieke jeugd van Duitsland deze eed met letters van vuur in het hart heeft staan. Bid voor mij en voor de gehele Katholieke jeugd van ons land bij de graven der martelaren, opdat we nooit onze eed ontrouw worden.

## GRIJZE HAREN.

Om ze te verven, bereid in Uw eigen huis deze gemakkelijke en goedkope verf: ½ liter water, een lepel glycerine en een doosje Compuesto de Barbo. Als U verlangt kunt U drie lepels Bay Rum of Eau de Cologne bijvoegen.

Gebruik deze verf volgens de instructies in het doosje Compuesto de Barbo. Al deze bestanddelen zijn zeer goedkoop in welke apotheek dan ook. Voor grijze haren, Barbo.

Van een priester, zielzorger in een dorp.

Voor zover wij dat kunnen beoordeelen, zal het Katholieke volk nog veel te lijden krijgen van de steeds voortdurende ontkerstening. Reeds propageert men op de dorpscholen onder onze ogen de strijd tegen de Kerk en in het bijzonder tegen de geestelijkheid. In vele scholen wordt het Onze Vader niet meer gebeden (het Wees gegroet was reeds lang verboden). De strijd breidt zich van dag tot dag uit en oppervlakkige Katholieken bemerken nog niet eens dat wij worden teruggedrongen van ene stelling naar de andere.

Van de andere kant mogen we met vreugde opmerken, dat een groot getal Christenen bereid is voor het geloof te lijden. De nieuwe leer, welke bestaat uit een zuiver monisme, is reeds lang weerlegd en zal ook nu ongetwijfeld verworpen worden. Waarschijnlijk zullen de Christenen die trouw gebleven zijn de verdwaalde menigte trekken uit de wanhopige positie waarin zij gebracht is.

De priesters mogen geen kritiek laten horen op de gebeurtenissen, men zou hen beschuldigen van politiek Katholicisme, of hen in een concentratiekamp onderbrengen. Zodoende is het praktisch onmogelijk godsdienstonderwijs te geven, ook al zou men zich daarbij beperken tot de zuivere geloofsinhoud.

Het bedroevendst is nog, dat de Christelijke mentaliteit der jeugd steeds meer afneemt en ontaardt in een geheel verkeerde levensopvatting. In plaats van aan godsdienst denkt men nog slechts aan sport — en wel sport van een soort die niet slechts ongodsdienstigheid inhoudt, maar zelfs een verschrikkelijke verdorvenheid.

Van een huisvader.

In het naburig dorp behoren alle bewoners tot de Evangelische Kerk. Een van hen zei: „Wij zullen eerder Katholiek worden dan het „Duitse geloof" aan te nemen." De Evangelisten kennen ons slecht; als zij ons beter kenden, zouden velen onder hen bij ons komen.

Wij blijven trouw aan ons geloof en geheel toegewijd aan den Paus. Wij zijn bereid om zo nodig allen, ja alles daarvoor te offeren. Wij zijn bereid. Nooit zullen wij wijken.

De goede God kan toelaten, dat de storm de Kerk beukt, de verdorde takken zullen afvallen omdat zij niet meer bij de boom horen, zij hebben geen nut meer en zijn veelvleer schadelijk. De gezonde takken daarentegen schieten loten en zullen, met de hulp van God, opnieuw opbloeien.

Laten we gezamenlijk bidden voor de jeugd, die het tegenwoordig zo zwaar te verduren heeft. Hier kan alleen God helpen.

Van een vrouw.

Ook hier zijn de kerkelijke feesten verboden; toch zijn de gelovigen op 1 November, 8 December en 6 Januari volgens gewoonte naar de kerk gegaan, en waren er zelfs enige soldaten onder.

In de meeste kantoren is het leven voor de Katholieken bijna een hel. Spot, beledigingen, duivelse godslasteringen tegen wat ons het dierbaarst is, en onbeschaamde zedeloosheid. Wij zuchten onder een systeem van spionage. Voor een vrouw of een meisje is het moeilijk tegenstand te bieden aan de pressie van hen die de Partij-uniform dragen.

De kinderzielen worden vergiftigd. Een onderwijzer gaf zich onder de catechismussen alle moeite om aan de meisjes uit te leggen, dat Jesus, juist zoals alle andere kinderen, negermaanden in de schoot zijner moeder had gewoond. Hij verklaarde hun dat „menselijk", want Jesus was een gewoon mens.

In de scholen wordt praktisch niet meer gebeden. De oudere leerlingen beginnen soms gezamenlijk te roepen: „Wij hebben nog niet gebeden..." tot ze straf krijgen. Nu zijn niet alle onderwijzers zo, want wij hebben goddank enkele uitstekende Katholieke opvoeders.

Men heeft 50 meisjes uit onze stad uitgekozen om als „Landjahr Mädchen" een jaar lang op het land te werken. Twaalf van hen keerden terug in staat van zwangerschap; zij zijn 15 jaar oud. U kunt u voorstellen wat hun ouders denken en heimelijk zeggen over de leiders van dergelijke instellingen.

Uit Oostenrijk.

Alle volke- en parochie-bibliotheken ontvingen in December bevel alle niet zuiver godsdienstige boeken van de hand te doen. De lijst van die boeken moest onmiddellijk worden overgelegd aan de autoriteiten. Velen van die verboden boeken waren eigendom van particulieren en werden hun teruggezonden. Begin Januari kwam een nieuw verordening met het bevel, dat al-

## Dr. Th. J. G. Gaërste ARTS. Spreekuren Dagelijks 6--7 uur p.m.

Leonard B. Smith Plein 4.  
Otrabanda.

3-2

## Alka-Seltzer PRODUCE SORPRENDENTE ALIVIO



### DE MALESTARES DE ESTOMAGO

Alka-Seltzer significa un super-adelanto comparado con remedios ordinarios. Tiene doble acción: alivia el dolor y malestar y corrige el exceso de acidez. Este exceso de acidez es lo que generalmente causa indigestión, gases en el estómago, malestar de estómago y depresión después de las comidas. Una o dos tabletas en un vaso de agua producen una deliciosa y efervescente bebida. Pruébalo y quedará convencido de la diferencia.



### DE LOS RESFRIADOS

Los científicos dicen que se está más propenso a resfriarse cuando se tiene exceso de acidez. En el mundo entero, Alka-Seltzer va en la delantera para tratamiento de resfriados. Aumenta su reserva alcalina y corrige el exceso de acidez que lo predispone a contraer resfriados. Pruébe Alka-Seltzer y téngalo siempre a mano.



### DE LOS EFECTOS DE UNA TRASNOCADA

Un vaso de efervescente Alka-Seltzer es inmejorable para aliviar el terrible efecto que se siente después de trasnochar, como resultado de haber comido y bebido en exceso. En lugar de remedios ordinarios tome Alka-Seltzer. Su sabor es más bien el de una agua mineral gaseosa que el de una medicina. Dolor, malestar y exceso de acidez desaparecen pronto.



### DEL DOLOR DE CABEZA

¿Cree Ud. que un dolor de cabeza es un problema? No para Alka-Seltzer, pues alivia prontamente el dolor y corrige el exceso de acidez que generalmente es la causa del mal. Esta es la manera moderna y segura de quitar el dolor de cabeza. Pruébalo y se convencerá.



## Als Uw adem verraadt dat U slechte tanden hebt.

Wees veilig — Wees zeker — Gebruik Polident.

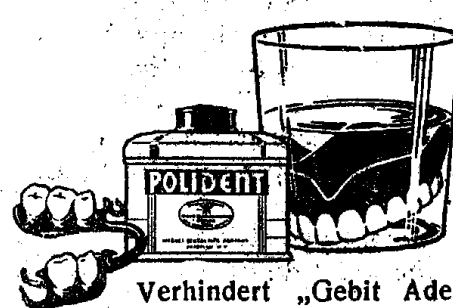
De meeste mensen, die een vals gebit of een bridge hebben, hebben een minder aangename adem. De dentisten noemen dit „Gebit Adem".

Uw adem verraadt dat u slechte tanden hebt, maar U kan uw gebit verbeteren. Uw vrienden vermijden U — de mensen ontwijken U! En 't ergste is, dat 't gewone afschrijven het niet kan verhinderen. Ook niet het spoelen van de mond. Deze lucht komt van een schuim, die zich vergadert onder 't gebit of bridge. Dit schuim verzamelt ziekte kiemen en ontwikkelt bacteriën en veroorzaakt een minder aangename adem, die U niet kan voorkomen.

Een ding kan „gebit adem" verhinderen, dat is Polident! Dit nieuwe reinigingsmiddel voor valse tanden heeft den bijval van quizzenden dentisten. Gebruikers vinden het een zegen. Polident zuivert niet alleen valse tanden, maar houdt ze ook mooi. Maakt de

### Het zuivert als een toovermiddel

Legt 't gebit of bridge in een half glas water, voeg er een weinig Polident poeder bij. Laat het 10 tot 15 minuten liggen, dan is 't gereinigd... klaar voor 't gebruik.



Verhindert „Gebit Adem" 33

Wilt U een WINSTGEV. ZAAK in verpakte geneesmidd. beginnen, zond. kap. of borgst., wendt U dan om inl. tot Kruidenhuis „Flora", Grootemarkt 52a, Groningen (Holland).

## STATEN VAN CURAÇAO.

Zitting op Donderdag, den 27n Juli 1939 des avonds te 8 uur.

### TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

10. Ingekomen stukken.
20. Ontwerp Landsverordening tot wijziging van de „Verordening op de grensregeling" (P.B. 1938 No. 102).
30. Ontwerp Landsverordening tot wijziging van de „Kadasterlandsverordening" (P.B. 1938 No. 100).
40. Ontwerp Landsverordening tot wijziging van het Reglement voor de Curaçaosche Bank (P.B. 1938 No. 40).
50. Ontwerp Landsverordening tot het afschaffen van invoerrechten en accijnzen op de eilanden St. Eustatius en St. Maarten (Nederlandsch Gedeelte).

DE GRIFFIER,  
G. J. Ferguson.

## UW ADRES VOOR Philips Radio-Toestellen

PALAIS ROYAL -- Heerenstraat No. 23.  
Steeds in voorraad ALLE MODELLEN DIRECT LEVERBAAR  
Voor A. C. en D. C. stroom en ook batterij-toestellen.



Reinigt uw nieren van vergif en houdt op 's nachts wakker te worden.

Leidt een gezonder, gelukkiger en langer leven.

Duizenden mannen en vrouwen vragen zich af waarom rugpijn hen lastig valt, waarom zij 's nachts dikwijls naar de privé moeten, waarom de afvoer weinig, soms pijnlijk en brandend is.

Ieder van deze symptomen betekent dat uw nieren en blaas aandacht nodig hebben, voordat deze kleine verschijnselen zich ontwikkelen in ernstige gevolgen.

Om zuren en vergiftige stoffen uit uw nieren te verwijderen, om de prikkelingen van blaas en nieren te verzachten en hen in gezonde werking te stellen, koopt een doosje GOLD MEDAL HAARLEMMER CAPSULES voor f 0.75 en gebruikt ze als aangegeven.

Deze onschadelijke, beproefde en zekere medicijn heeft altijd een goed gevolg. U zal zich binnen enkele dagen beter gevoelen, omdat deze diuretische buitengewoon succesvol is, zij de nieren versterkt en uit uw lichaam alle excessen van urine-zuren verwijdert, die dikwijls de oorzaak zijn van pijn en reumathiek. Maar overtuigt u GOLD MEDAL HAARLEMMER OLIE te kopen — de ingrediënten komen direct vanuit Haarlem, Nederland, vervulmaakt in Amerika. Alle goede dingen worden nagemaakt. 2.

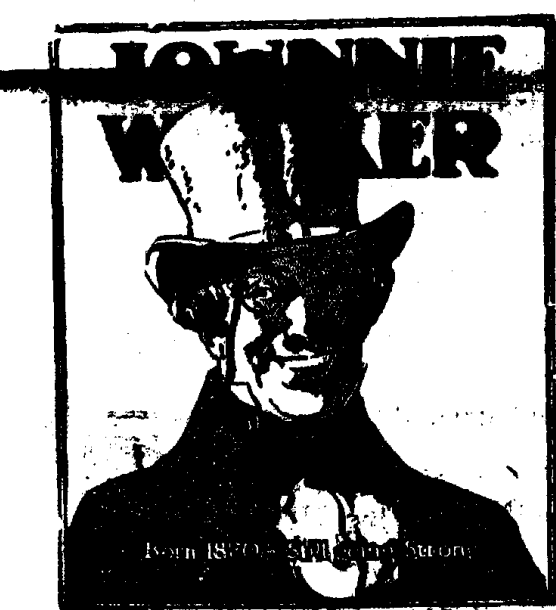
„Wees goed voor alles maar vertrouw niets.”

Geen juister woorden zijn gezegd over een tandenborstel.

Uw tandborstel reinigt uw tanden, maar wat reinigt uw tandborstel? U gebruikt hem dagelijks, en denkt er niet aan dat als hij trouw zijn plicht doet, er zich onreinheden in ophopen, die, niet verwijderd, een bron kunnen zijn van ernstige infecties.

Alleen spoelen in water kan uw tandborstel niet reinigen. U kunt uw tandborstel goed antiseptisch houden door DIOXOGEN.

Instructies in elk pakje. Bezoek uw dentist geregeld, volgt zijn advies, houd uw tandborstel rein en vermijd het gevaar van infectie. 33



JOHNNIE WALKER  
Goed betere WHISKY te verkrijgen  
MORRIS E. CURIEL & SONS  
Amsterdam.

WAAROM MEN HET DE EEN-FLES HUIS-APOTHEEK NOEMT.

Duizenden noemen Absordine Jr. de Eén-fles-huis-apotheek omdat 't de eigenschappen van effectieve massage en machtigt ontsmettingsmiddel in zich verenigt.

'n Gewone massage is bestemd om te doortrekken en is gewoonlijk mineraal van gehalte. Absordine Jr. is van planten-vet en etherische olie gemaakt. 't Prikkelend of verwoest de huidweefsels niet, is aangenaam en verfrissend in 't gebruik. Als ontspanningsmiddel kan het worden gebruikt, voorkomt ontstekingen, bespaart pijn-zenuwen. Daarom juist staat Absordine Jr. aan de „kop” het alfabet van huis-middelen. Probeer 't tegen abces, puisten, kneuzingen, snijwonden, exzeem, oorpijn, insectenbeten, hoofdpijn, Achilles-hiel, reumatiek, plantengif, huidkwalen, verstijking, stijfheid en zonnebrand. Koop vandaag nog 'n flesje. Te koop in alle goede zaken.

ABSORBINE JR.

Bracht al jaren verlichting bij bezeerde spieren, spierpijn, kneuzingen, snijwonden, verstijkingen, schaafwonden. (9-12)

KININE IN DE STRIJD TEGEN DE MALARIAMUSKIETEN.

Waar de mens zich huisvest, neemt het aantal dieren af. In bijna alle werelddelen ziet men deze regel bevestigd. Deels komt dat, doordat de eerste in zijn blindend moordlust het dier zonder noodzaak uitroeit (men denke bijvoorbeeld eens aan de ontelbare kudde bison van Noord-Amerika, die door de blanken uitgemoord zijn) en deels doordat het dier zich terugtrekt naar de streken, waar de mens nog niet is doorgedrongen. Zo was Afrika enige tientallen jaren geleden nog niet het

wildrijkste werelddeel; thans doet men er alle mogelijke moeite om de verschillende diersoorten voor uitsterving te behoeden. In de reservaten van het Krugerpark is het verboden de dieren te doden; jachtconcessies worden uitsluitend door de regering verstrekt en moeten zeer duur betaald worden; op uitgevoerde huiden en ivoor worden hoge rechten geheven.

Er zijn echter ook diersoorten, die zich van de aanwezigheid der mensen niets aantrekken; wier aantal, integendeel, nog schijnt toe te nemen door de aanwezigheid der mensen. We bedoelen de insecten en meer speciaal de muskieten. Welke diersoorten in Afrika ook in aantal afnemen, niet de zoemende, dansende en stekende muskieten, die het leven in de tropen tot een ware hel kunnen maken. Niet alleen dat hun steken pijnlijk en onaangenaam zijn, door hun beet kunnen ze bovendien de zo gevreesde malaria op den mens overbrengen. Nog niet zo lang geleden was de malaria een onaangenaam souvenir, waarvan bijna alle gerepatrieerde Europeanen konden meespreken. Men heeft in het „Zwarte werelddeel” echter het belang van een prophylactische behandeling ingezien. Schreef niet de Malaria Commissie van de Volkenbond ter voorkoming van malaria het dagelijkse gebruik van 400 milligram kinine gedurende het seizoen, waarin de ziekte pleegt op te treden, vor! Voor de behandeling der aanvallen is een dagelijkse dosis van 1 gram tot 1,3 gram kinine gedurende 5 tot 7 dagen voldoende. Op bladzijde 125 van haar verslag (Engelse editie), verschenen in 1939, merkt deze Malaria Commissie terecht op, dat onder de antimalaria middelen, kinine nog steeds de eerste plaats inneemt op grond van hare betrouwbare werking en bijna volkomen afwezigheid van giftigheid, benevens de zeer verbreide kennis van haar gebruik en dosering. Al neemt het aantal muskieten dan, jammer genoeg, nog niet af, gewapend met kinine, behoeft men hun steken minder te vrezen!

CURACAO.

GEASSOCIEERD.

In de advertentie van Zaterdag 11, waarin wordt bekend gemaakt, dat Mr. Keuls en Mr. Ellis zijn geassocieerd, is het telefoonnummer foutief afgedrukt: er staat 1656, dit moet zijn 1653.

AANBESTEDING.

Bij de aanbesteding voor de bouw van woning voor de Stichting Ambtenarenwoningbouw is ingeschreven: 1. voor de acht woningen aan de Oranjestraat: door den heer G. Pizzio f 36.620.— door den heer W. Kief f 36.500.— door heer D. Tassan f 35.800.— 2. voor de vier kleine woningen op Mundo Nobo: door den heer G. Pizzio f 33.200.— voor 3. voor de vier grote woningen op Mundo Nobo: door den heer G. Pizzio f 40.800.— Het werk is niet gegund.

JAN DORET

TWAALF EN EEN HALF JAAR PAROCHIE!

Het was voor de mensen van Jan Doret en Boca San Michiel vroeger geen kleinigheid om Zondag naar de kerk te gaan. Het kwam voor hen hierop neer, dat ze naar Santa Maria moesten lopen. Dat was de dichtst bij gelegen kerk.

Voor de schoolkinderen gold de zelfde moeilijkheid wat betreft de school. Op gebied van godsdienst en onderwijs waren deze mensen dus wel slecht bedeeid.

De bisschop begreep dat en zocht reeds naar grond voor een kerk en een school. In 1924 kreeg Mgr. M. G. Vuylsteke van den heer H. Joubert een huisje ten geschenke, waarin deze tot dan toe woonde. Het huisje was klein, maar het was er, en het was er. Het was pas afgebroken toen de nieuwe betonnen kerk gebouwd werd, die nu anderhalf jaar oud is. Het gouvernement schonk welwillend een groot stuk grond aan het Vikariaat. Nu kon men aan bouwplannen gaan denken.

Het eerst werd gedacht aan een school, waarvan drie, later twee lokalen als kerk konden dienen. Eind 1924 werden de fundamente gelegd voor deze bouw en op Maandag 5 Januari 1925 verrichtte Mgr. Vuylsteke de eerste steenlegging. Op 25 October van hetzelfde jaar had de plechtige inzegening plaats van het kerklokaal en de school. Santa Maria had een kerkje gekregen!

Op 1 November werd de eerste H. Mis gelezen in de nieuwgewijde kapel door den Zeer Eerwaarden Pater Leo van Hegelsom, pastoor van Santa Maria. Van die dag af werden hier iedere Zondag godsdienstoefeningen gehouden, de ene maand door den pastoor, de andere maand door zijn kapelaan, den Z. E. Pater Lebuinus Tolenaar. Het kerkje was toegewijd aan de H. Maagd Maria, Moeder van Goede Raad.

De eerste Zusters die hier Jes gaven op school, waren de Eerw. Soeurs Gra-

ciela, Desideria en Bernulpha. Daar er voor haar nog geen woonhuis bestond, gingen ze iedere middag na schooltijd weer naar de stad.

In Juni 1926 werd begonnen aan de bouw van een zusterhuis. In Juli werd de school geopend, maar het huis voor de zusters was pas klaar in Januari 1927.

De drie eerste zusters hebben hier niet meer van mogen genieten, want begin Januari waren er al drie nieuwe zusters benoemd, n.l. Sr. Electa, Sr. Clemente en Sr. Reinera, plus twee kwekelingen.

Op 1 Februari 1927 werd als eerste pastoor van deze parochie benoemd de Z.E. Pater Lebuinus Tolenaar, hier al bekend als kapelaan van Santa Maria. Nu was Jan Doret geenijker meer van Santa Maria, maar een eigen parochie met een eigen pastoor. Nu kon men trouwen, dopen en begraven worden op Jan Doret en werd dagelijks in het kerkje het H. Misoffer opgedragen.

Een pastorie bestond echter nog niet! Pastoor Tolenaar zag zich daarom verplicht voorlopig vijf maanden te gaan wonen in het huisje, dat toebehoord had aan den Hr. H. Joubert. Op 15 Februari werd begonnen met de bouw van een pastorie, die klaar was op 9 Juli van het zelfde jaar.

De parochie telde destijds 2053 zielen, maar was uitgebreider, dan nu; zij strekte zich n.l. meer uit naar het Zuiden. Een klacht van den pastoor van die dagen was, dat een groot deel van de parochianen naar de kerk bleef gaan van Santa Maria, of naar Habay of San Mateo (Wishi bestond toen niet) en dat van de meest oostelijke kwartieren bijna alle kinderen naar de stad op school gaan. Het eigenaardige van deze klacht is, dat ze in dit jubeljaar nog grotendeels waar is. Alleen gaan de mensen nu naar Wishi in plaats van naar Habay of San Mateo. Vanaf Januari '27 werd in vier lokalen op school les gegeven, zodat er voor het kerkje maar twee lokalen overbleven. Dit was natuurlijk veel te weinig.

Pastoor Tolenaar mocht de plannen voor een ruimer kerkgebouw niet meer tot werkelijkheid zien worden. De zeventiende September 1928 vertrok hij naar Aruba, waar hij benoemd was tot pastoor van Santa Cruz. Daags daarna werd hij vervangen door pastoor Albertus de Valk, voordien pastoor van Janwe.

De nieuwe pastoor zag zich spoedig belast met de bouw van een tweede kerk, die echter ook maar hulpkerk zou worden. Een overblijd geworden houten hulpschoolgebouw op Santa Maria werd voorzichtig afgebroken en als kerk weer in elkaar gezet op Jan Doret. Op 4 December 1928 werden de fundamente gelegd. Van 8 Januari 1929 dateert het begin van de houten constructie, die 20 Februari voltooid was. Drie dagen later had de plechtige inzegening plaats door Mgr. M. G. Vuylsteke, bijgestaan door de Zeer Eerw. Pastoors van Hegelsom en van Rooy. De verzorging van de liturgische zang was voor die gelegenheid opgedragen aan twee splinternieuwe paters, die nog geen zes weken in de Missie waren: pater Bonifatius Hart, die zijn vaderland niet meer terug zou zien, en pater Mamertus Latour, die het genoegeen heeft nu pastoor te zijn van de jeugdige, jubilerende parochie.

Pastoor de Valk mocht zich niet lang verheugen in het herderschap over deze nieuwe parochie, want reeds op 24 April nam pastoor Theodorus Exler deze taak van hem over, terwijl pastoor de Valk kapelaan werd aan de kathedrale kerk van Santa Anna. Pastoor Exler begint onmiddellijk met te constateren dat Zondags de kindermis zo vol zat gepropt met kinderen, dat er bijna geen plaats overbleef voor de grote mensen.

De kerk had geen toren en geen klok. Om de mensen kerkwaaies te roepen, werd voorlopig de schoolklok gebruikt. Na inlichtingen ingewonnen te hebben, wendde de pastoor zich tot de bekende Firma Eysbouts in Noord-Brabant voor de levering van een bronzen klok, in toon D, ter zwaarte van 180 K.G. Als bijzonderheid kan hierbij vermeld worden, dat ook pastoor van Hegelsom een dergelijke klok bestelde voor de nieuwe parochie Groot Kwader, waar hij toen de scepter zwaaid en pastoor Potten voor Westpunt. Kort daarop werd deze luidruchtige drieling nog vermeerderd met een vierde exemplaar voor de kerk van Soto.

Intussen moest ook voor een harmonium gezorgd worden ter ondersteuning van de kerkzang. Daarvoor werd aangeschreven Jérôme Thibouville-Lamy, Rue Réaumur 68 bis à 72, Paris. Op 5 September 1929 kwam het harmonium aan en werd in stilte ingewijd. Bij gebrek aan een organist, kon het nog niet worden bespeeld. Maar op 10 October kon het gelukkig in gebruik genomen worden. Dit harmonium omvatte drie en een half met twaalf registers en heeft dienst gedaan tot 30 April 1938.

Twee en twintig November kwam nu ook de nieuwe klok aan met de „Amsterdam”. De week tevoren waren al begonnen met het bouwen van een toren, een open ijzeren constructie, los van het kerkje. Zaterdag dertig November werd de klok in de toren gehesen, waar hij blijven hangen tot eind 1937. Toen werd de toren gesloopt en de klok verhuisde naar een echte steenen toren, de toren van de nieuwe kerk, die Jan Doret nu rijk is. Wordt vervolgd.

Gevoelige spieren, Pijn lijden, Omega Olie.

Brengt beterschap.

Hier is een gewoon, goedkoop middel dat machtig is en onschadelijk — geneeskrachtig en snel werkend — is goed tegen pijn, pijnlijke en stijfheid — het is doeltreffend — het geeft resultaat. Haal een flacon OMEGA OLIE van f 0.70 en U zult het ontdekken — miljoenen hebben het reeds ondervonden.

Wrijf goed in tegen rugpijn — verstijking en verrekking — voor stijve hals en pijnlijke armen — voor pijnlijk brandende voeten en alle soorten pijn — U zult spoedig genezen.

Voor genezing van reumatiek, ischias neuritis, zenuwpijn en spit is het overal bekend in Curaçao.

NIEUWS VAN HATO.

Op Donderdag 20 Juli kwam een groep van 27 toeristen van het M.S. „Veendam” naar Hato om een rondvlucht over Willemstad en omgeving te maken.

Bij hen sloten zich aan de vertegenwoordiger van de American Express Co. en enige heren van de Holland Amerika lijn.

Zeer voldaan kwam het gezelschap op het lunchuur weder aan boord van de „Veendam” terug.

DE GOUVERNEMENTS-MIDDELEN.

Over het eerste halfjaar 7 miljoen.

De Belastingen brachten over de maand Juni op f 632.476.— tegen f 446.539.— in Juni 1938, terwijl 1/12 van de raming f 482.242 bedraagt.

Aan overige middelen werd opgebracht f 316.853 tegen f 263.990 in Juni 1938, terwijl de raming is f 302.988. In totaal bracht het eerste half jaar op f 7.013.224.— tegen f 4.551.628 in het eerste half jaar van 1938, terwijl de raming over de eerste 6 maanden bedraagt f 5.911.381.—

IN DANK ONTVANGEN.

Van de Heer W. C. Evertsz enige vlaggetjes, papieren taffelkleiden en servetten, voor gebruik bij de viering van de a.s. heugelijke gebeurtenis.

NAAR DE NIEUWE GEMEENSCHAP.

De twee grote pijlers.

Wanneer de eng opgevatte en koude rechtvaardigheid niet in broederlijke harmonie vergezeld gaat van de liefde, dan wordt maar al te vaak het oog verblind, zodat het de rechten van een ander niet ziet.....

(Z.H. Pius XII in Zijn toespraak van Eerste Paasdag.)

BRAND.

Van een begin van brand op Pietermaai werd uitgerukt met de kleine motorspuit.

In de nacht van 6 op 7 Juli j.l. brak brand uit in een gebouwje behorende tot perceel Montanje 31 hetwelk geheel afbrandde. Oorzaak onbekend.

Op Maandag, 10 Juli 1939, werd brand gemeld in een perceel gevestigd op het Hendrikplein, alhier. De inmiddeels uitgerukte brandweer behoefde geen dienst te doen, daar het brandje reeds was geblust. Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor.

BEDRIJFSONGEVAL.

Bij een bedrijfsongeval aan boord van het S.s. Midas, werd de bootwerker R. zodanig verwond, dat hij naar het hospitaal moest worden vervoerd.

AANRIJDING.

In de morgen van Vrijdag j.l. is de 8 jarige schooljongen E. tengevolge van een aanrijding om het leven gekomen.

IR. J. NOORDUYN. DIRECTEUR C.P.I.M.

Naar we vernemen, is de Heer Ir. J. Noorduyn, die als waarnemend Directeur van de C.P.I.M. enkele maanden geleden naar Holland vertrok, met de officiële directeursbenoeming daarvan teruggekeerd.

Toen we indertijd een rectificatie gaven op een bericht in een der plaatselijke bladen, welke uit 'n notariële acte 'n voorbarig conclusie trok omtrent deze benoeming, schreven we reeds met welk een insteming, ook buiten oliekringen deze benoeming zou bevestigd worden.

De Heer Noorduyn is een oud geënde bij de Curaçao Olie; en afdelingschef uit de tijden van een Directeur van der Stok en vooral Ansingh.

Een man die Curaçao en zijn vele gelegingen reeds jaren kent en algemeen geacht is door hen die hem kennen en wat wel het meest zegt, vooral door employé's en arbeiders.

Onze oprechte gelukwensen. Ter rectificatie delen we hier mede, dat Mevr. Noorduyn nog enige tijd in Europa zal verblijven.

S.S. „SIMON BOLIVAR”.

De „SIMON BOLIVAR” wordt Donderdagmorgen om zes uur te Curaçao verwacht en vertrekt 's avonds om negen uur naar Europa.

BELANGRIJKE UITBREIDING DER K.L.M.-DIENSTEN IN WEST-INDIE.

De nieuwe K.L.M. dienstregeling, welke juist is gepubliceerd en die op 31 Juli a.s. van kracht zal worden, geeft verscheidene belangrijke uitbreidingen te zien.

Op meer dan één traject wordt de frequentie opgevoerd. Tussen Curaçao — Aruba zullen niet minder dan drie, heen en weer diensten per dag worden onderhouden. Er is geen andere lucht-route in West-Indië, die op een dergelijke frequentie kan bogen. Het aantal vluchten per week tussen Curaçao en La Guaira wordt met twee uitgebreid, met het gevolg dat er van nu af een dagelijkse luchtverbinding met La Guaira zal bestaan. Alle diensten van en naar La Guaira, hebben aansluiting op de vliegtuigen van en naar Aruba. Te La Guaira wordt op het K.L.M.-vliegtuig door de Pan American Airways een fraaie doorverbinding gegeven naar Caripito, Guanta en Trinidad.

De snelle vliegtuig van Curaçao via Aruba en Maracaibo naar Barranquilla en terug blijft ongewijzigd gehandhaafd, evenals de bekende Maandagochtend dienst naar Maracaibo, die het mogelijk maakt om, gebruikmakende van de vliegtuigen van de KLM, PAA en Eastern Airlines, in New York te arriveren binnen 22 uur na het vertrek van Curaçao.

De diensten op Coro en Bonaire blijven zoals tot nu toe een maal per week; de vlucht naar Bonaire is in verband met de wensen van enige belanghebbenden verzet van Maandag op Woensdag, terwijl de tijd, die men, als men met hetzelfde vliegtuig wil terugkeren, te Bonaire kan verblijven, met drie kwartier verlengd is.

De lijn Curaçao — Trinidad/Barbados wordt zoals tot nu toe een maal per week gevlogen. Van belang is echter dat door enkele kleine wijzigingen in de dienstregeling, directe aansluiting van en naar Aruba is verzekerd. Op Maandag bestaat er zelfs gelegenheid om in één dag van Maracaibo door te reizen naar Barbados.

De nu reeds populaire Trinidad — Barbados lijn ondergaat een belangrijke uitbreiding, door dat er een vierde dienst per week aan is toegevoegd, n.l. op Woensdag-morgen. Dit is voortaan nelijk gedaan om voor Trinidad bestemde passagiers, die met de schepen der American Republics Line uit New York te Barbados aankomen, nog dezelfde morgen naar hun eindbestemming te kunnen vervoeren.

Evenals tot dusverre maken de mid-dagdienst der KLM van Trinidad naar Barbados, welke onmiddellijk aansluiting geven op de vliegtuigen der PAA uit Miami, het mogelijk in twee dagen van de Verenigde Staten naar Barbados te reizen.

Binnenkort zijn weer enige nieuwe uitbreidingen van het KLM-luchtnet in de West te verwachten, waartoe op het ogenblik nog onderhandelingen met de betrokken instanties gaande zijn.

In verband daarmee moet de thans ingevoerde dienstregeling als voorlopig worden beschouwd. Spoedig zal zij gevolgd worden door een herziene editie, die een aantal nieuwe luchtverbindingen te zien zal geven, die zeer zeker de volle belangstelling zullen hebben van 't steeds toenemend aantal reizigers, die de slagzin van de KLM: DE TIJD VLIET, VLIET MET UW TIJD!! tot de hunne hebben gemaakt.

HET PROGRAM VAN DE NIEUWE REGERING.

Het nieuwe ministerie Colijn heeft reeds in een communicé een regeringsverklaring gegeven, waarin wordt gezegd, dat de nieuwe regering zal streven naar:

1. financieel evenwicht.
2. Sanering van financiën der gemeenten.
3. Bestrijding der werkloosheid.
4. Versterking der maritieme defensie in Ned., Indië.

We begrijpen niet goed dat voor dit regeringsprogram een nieuw kabinet nodig was.

Het zal natuurlijk wel zitten in de wijze, waarop de nieuwe regering de werkloosheid wil bestrijden; zo zegt n.l. het communicé, dat door het verkrijgen van 1 en 2, de werklozen vanzelf langzamerhand in het normale bedrijfsleven zullen worden ingescha-

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND. Overgenomen uit de Beurs & Nieuwsb.

Op de vergadering van Commissarissen van de Amsterdamse Bank en de Rotterdamse Bank Vereniging, is besloten de directies van deze beide banken te machtigen om het volgende overeen te komen: De winsten en verliezen van beide vennootschappen worden met ingang van de 1ste Januari 1940 gelijkelijk verdeeld. De banken garanderen elkander's verbintenissen. Het van elk der banken uitgegeven kapitaal wordt teruggebracht tot 35 miljoen gulden, door terugbetaling aan de aandeelhouders. De open reserve wordt teruggebracht op 20 miljoen. De heer van Nierop treedt af als directeur van de Amsterdamse Bank.

De zweefvliegers van Ypenburg, Bruynzeel en Nienhuis brachten het Nederlandse hoogterecord op 3160 meter.

keld.

Minister Damme zal om des te vollediger zijn aandacht aan het sociale te kunnen wijden, verlost worden van de Volksgezondheid, welke onder Binnenlandse Zaken komt.

Hoe de nieuwe regering de werkloosheid zal bestrijden, is dus nog wel onzeker en daarmee het bestaan van het kabinet.

Een brandbom kan NIET met water worden geblust. Hoe dan wel? Laat U voorlichten! Volgt een cursus luchtbescherming.

DRIEHONDERD DOMINÉ'S UIT HUN AMBT ONTZET.

Naar de Duitse correspondent van de „Catholic Herald” meldt, werden onlangs op bevel van de nationaal-socialistische autoriteiten 300 dominé's uit hun gemeente verbannen. Zij kregen slechts vier uur tijd om hun voorbereidingen tot vertrek te treffen. De maatregelen zijn genomen naar aanleiding van een verordening van den Rijksminister van Kerkelijke Moeilijkheden, waardoor dominé's die zich verzetten tegen het ingrijpen van de nationaal-socialistische autoriteiten op kerkelijk gebied, met verhnanningsstraffen bedreigd werden.

Het aantal protestante geestelijken, die zich in gevangnissen en concentratiekampen bevinden, bedraagt ongeveer 275, onder wie de bekende Dr. Martin Niemöller.

EEN SCHRIJVEN VAN STALIN AAN HET VATICANAAN.

Het tijdschrift der Paters Jezuïeten dat te Hongkong verschijnt, bevat in haar jongste nummer een interessant bericht over de houding van Stalin tegenover het Vaticaan. Het blad herinnert eerst aan het feit dat bij het overlijden van Paus Pius XI al de grote mogendheden rechtstreeks of langs diplomatieke weg hun deelneming hebben betuigd, behalve Sovjet-Rusland, dat deze diplomatieke beleeftheid botweg niet in acht nam. Een andere houding zou trouwens ook moeilijk te verwachten zijn, vooral als men weet dat het nieuwste boek dat door de „Bond der Strijdende Godlozen” werd uitgegeven tot titel draagt „De Paus — een spion en handlief”.

Toch heeft Stalin vroeger eens een schrijven aan het Vaticaan gezonden. Het was in het jaar 1928. Dit document bevindt zich in de Amerikaanse archieven en zal voor de toekomstige geslachten ongetwijfeld van groot belang zijn. Immers in bedoeld schrijven wordt aan het Vaticaan officieel mededeling gedaan dat de Sovjet-Regering besloten had om het Pausdom te vernietigen. Het bewuste stuk is ondertekend door Stalin, Rykman, de Voorzitter van de Raad van Volkscommissarissen en andere hooggeplaatste Sovjets.



De aanslagen zijn in Amerika aan de orde van de dag. Zelfs de dames schrikken er niet voor terug. De Politie is echter paraat. Hier zien we een aagent die een dame opbrengt die zo juist op staat betrappt werd een aanslag te willen plegen op een heer. De foto is genomen in Detroit.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

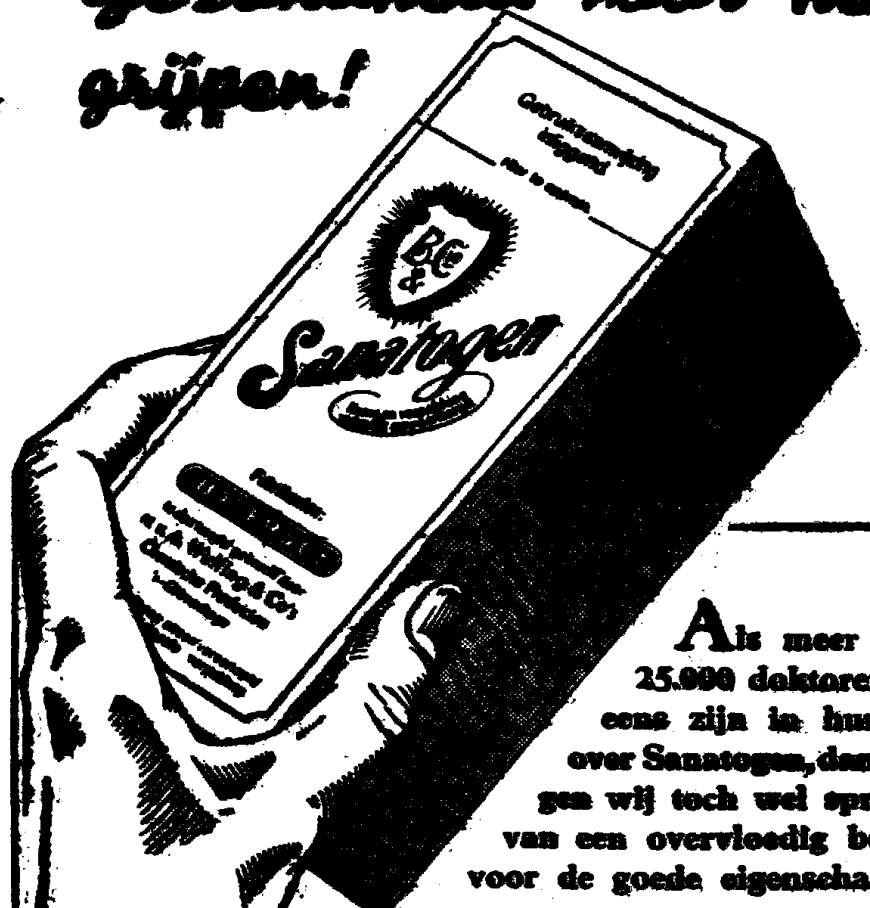
Uit Soerabaja wordt gemeld dat de Marine bij de Droogdok Mij. te Soerabaja zes politievartaartuigen bestelde, op leverbaar voor juni 1940. De snelheid van deze schepen zal twaalf mijl bedragen, de lengte van drie stuks zal 34 meter, van de andere drie stuks 22 meter bedragen.

De Vondelstichting te Amsterdam werd gemachtigd om aan de Leidse Hogeschool een bijzonder leerstoel voor de Vondelstudie te vestigen.

Volgens berichten in de bladen, heeft de Nederlandse regering te Rome stappen ondernomen in verband met de uitwijzing van buitenlandse onderdanen uit Zuid Tyrol. De regering verlangt, evenals de Zwitserse, dat de Italiaanse regering compensatie verstrekt aan hen die financiële verliezen lijden, doordat zij gedwongen zijn hun zaken op te geven.



# Gezondheid voor het grijpen!



Als meer dan 25.000 doktoren het eens zijn in hun lof over Sanatogen, dan mogen wij toch wel spreken van een overvloedig bewijs voor de goede eigenschappen van ons geparaat.

Indien U zich niet helemaal „fit“ gevoelt. Indien Uw energie te wensen overlaat — gaat U dan eens Sanatogen gebruiken. Door Sanatogen neemt de levenskracht van alle lichaamsdelen toe; de zenuwen worden versterkt en ieder verschijnsel van slappe verdwijnt. Sanatogen zal U weer gezond en gelukkig maken. Begin er nog heden mee. U zult den goeden invloed van Sanatogen spoedig ondervinden.

„Ik geef onder de vele voedingspreparaten de voorkeur aan Sanatogen, omdat het een dergelijke opbouw geeft, welke niet alleen de versterking van de zenuwen, maar ook de versterking van de spieren en de versterking van de bloedcirculatie tot doel heeft.“

Prof. Dr. E. E. E. E.

## SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel

### Te verwachten schepen over de maand Juli 1939.

26. Duitseh	„Waldtraut Horn“ (New Port)	Cartagena	Cartagena
27. Ned.	„Simon Bolivar“	Cristobal	Pt. Cabello
27. Ned.	„El Libertador“	Maracaibo-Aruba	Arub-Maracaibo
27. Fransch	„Commissaire Ramel“	Fort de France	Cristobal
27. Ned.	„Astrea“	Maracaibo-Aruba	Pt. Cabello
28. „Atlas“		Venezuela	
28. „Barneveld“		Cristobal	Liverpool
28. „Historia“		Liverpool	Pt. Cabello
28. Duitseh	„Adalid“	Pt. Colombia	Pt. Cabello
28. „Alcmanis“		Maracaibo	Maracaibo
29. Ned.	„Ammonia“	Pt. Cabello	Trinidad
29. „Baas“		Europa	Cristobal
29. „Nero“		Cristobal	Cristobal
29. Duitseh	„Columbus“	La Guaira	Kingston
30. Ned.	„El Libertador“	Maracaibo-Aruba	La Guaira
31. Noorsch	„Cis“	Maracaibo	Arub-Maracaibo
31. „Sorvaagen“		Cd. Trujillo	Pt. Cabello
31. Duitseh	steenschip	Sas Juan	Cd. Trujillo

## LANDS RADIO EN TELEFOONDIENTST.

De Directeur van den Lands Radio- en Telefoondienst maakt bekend, dat in verband met de aanstaande heugelijke gebeurtenis in het Koninklijk Gezin, van den dag der gebeurtenis tot en met 7 dagen daarna, uitsluitend via Hollandradio, telegrams voor het Koninklijk Huis zullen worden aangenomen door den Lands Radiodienst.

De betaalde dienstverwijzing voor deze telegrammen is LXG en het tarief bedraagt 90 cent per woord, met een minimum van 10 woorden per telegram en zonder verhooging voor internationale telegrammen.

Deze telegrammen mogen worden opgesteld in alle talen welke voor het internationaal verkeer zijn toegelaten en mogen uitsluitend gelukwensen bevatten.

## Huwelijksproblemen

De laatste van een man uit de wereld.

De bekende, knappe, christelijke essayist mr. Roel Houwink, heeft zich, als wij ons niet vergissen, voor de eerste maal aan een roman gewaagd, en laten wij er dadelijk aan toevoegen, met een erkend succes.

Van zijn beproefde hand verscheen bij de Uitgeverij Maatschappij Holland te Amsterdam een roman „Een man van karakter“..... er staat geen vraagteken achter, maar alleen een paar stipjes; de auteur wijst blijkbaar aan dat hij zelf overtuigd is, of deze den held van het boek al of niet een man van karakter vindt.

Dit boek is een huwelijksroman, het verhaal van een moderne huwelijk, en wij weten dat in het moderne huwelijk leven met de lichtvaardige opvatting van huwelijksrouw en de gemakzucht van tot een scheiding over te gaan het karakter doorgaans nogal oem in het gedrag komt.

Op zijn beurt heeft Roel Houwink in zijn roman een huwelijksprobleem vastgesteld, maar in tegenstelling met vele andere moderne schrijvers, heeft hij de oplossing daarvoor gezocht binnen het huwelijk zelf.

Een Pensée van Pascal, welke het boek als een motto voorspelt, moet ons doen begrijpen dat deze oplossing echter moeilijk te vinden is zonder hulp te zoeken bij God en zijn kracht in de godsdienst.

Toch is deze roman geen opzettelijk tendenswerk, maar een zilver menselijke geschiedenis, zoals die iedere dag om ons heen kan gebeuren en ook gebeurt. De mens is nu eenmaal van nature vervuld van hoovaardij, eerzucht, begeerlijkheid, zwakheid, ellende en ongerechtigheid, de godsdienst alleen kan den mens, zoals Pascal hier in zijn Pensée zegt, de begerenswaardige genezing daarvoor geven.

Herman en Marianna zijn getrouwd, zoals er zovelen getrouwd zijn, uit liefde zeker maar een liefde, die wederkerig weinig naar verdieping had gezocht. Als hij zovelen was er in hun huwelijk op de duur een leegte gekomen, zodat zij op het laatst, als was het onder één dak, volkomen naast elkaar leefden. Beiden waren vrij van alle godsdienst, en Marianna was, als alle moderne vrouwen, onzinnig bevreesd een kind te krijgen.

Een toevallig onbetekenend voorval, waarvan de naam aanvankelijk totaal onschuldig staat, brengt tussen de echtgenoten zulk een vervreemding, dat Marianna heengaat en haar man aan zijn lot overlaat. Een scheiding dreigt onvermijdelijk. Temeer, daar de man in zijn eenzaamheid ten prooi valt aan aanvankelijk ongezochte avonturen, waardoor hij tot de diepste ellende komt. Hij wordt nu werkelijk zijn vrouw ontrouw, vergrijpt zich in een

onbezonnen ogenblik aan een meisje, dat benard, ook door andere omstandigheden, in het water een wanhopige dode zoekt. Herman voelt zich als de schuldige, die dit jonge leven de dood heeft ingedreven.

Roel Houwink beschrijft dit alles vrij gedurfd, zodat wij zijn boek voorbehouden moeten verklaren voor wetende volwassenen.

Maar dan halverwege van het boek komt de opgang.

In de diepte van zijn wanhopige verlatenheid en ellende bad hij „God!“ Hij huiverde, en toch was die naam vóór die tijd niets anders voor hem geweest, dan een theologische term, zonder enige realiteit.

Als een verre, vreemde muziek, begon het „Onze Vader“ in hem te klinken, maar hij verstond het niet. Het waren klanken zonder zin, die door zijn denken stroomden. Een mateloze behoefte aan een bovennatuurlijke hulp werd in hem wakker.

Hij voelde in zich een drang zich uit te spreken, zich te vernederen, te biechten.

Hij ging niet naar een advocaat, die hem toch niet zou begrijpen, ook niet naar een zenuwarts; hij belde aan de woning van een wijk-dominé.

En hier volgen wel de fijnste bladzijden uit Roel Houwink's boek, een doorleefde apologie voor de biecht. Zuiver menselijk doorvoeld. Als de deur opengaat, treedt een klein tamelijk gezet mannetje met een blozend gezicht, waar boven een spaarzame zilveren haardos vlokt, de kamer binnen en stelt zich voor. Hij nodigt den onbekenden bezoeker uit hem te volgen.

Wanneer zij boven op de studeerkamer tegenover elkaar zitten, is hij de dominé, die het eerst begint te spreken. Hij vraagt eerst, of de bezoeker ook familie heeft in Utrecht, waar hij tijdens zijn verblijf aan de Universiteit in huis is geweest bij een predikants-weduwe van dezelfde naam. Dan begint hij over het werk van den bezoeker. Hij vertelt, dat hij zelf ook aanvankelijk voor de handel was bestemd. Doch toen hij in de vierde klas van de H.B.S. zat, had hij ten gevolge van een zware ziekte een geestelijke crisis doorgemaakt, die hem had doen besluiten het predikambt te kiezen. Toen had Herman Maas gedurfd over zijn eigen geval te beginnen. „Ik ben gekomen“, zei ik, „om u over mijn huwelijk te spreken“. Mijn woorden die geheel in de lucht hingen en in geen enkel opzicht aansluiten bij de opmerkingen van Ds. Schiebeeck, veroorzaakten een stilte. Het was of er een wolk gleed over het ronde gelaat voor me.

In deze stilte besefte ik, dat ik tegenover dezen man vrijmoedig spreken kon. Ik vertelde hem van mijn huwelijk met Marianna, van de leegte, die langzamerhand in ons leven was gekomen, van haar heengaan en van mijn verhouding met Lucie. Zonder mij ook maar een enkele maal in de rede te vallen, liet hij mij uitspreken. Hij was het blijkbaar gewend naar anderen te luisteren. Tenslotte vertelde ik hem van van de poging tot hernieuwing van ons huwelijk en van de grote moeilijkheden, die daaraan voor mij, hoewel ik niets vuriger wenste dan dat, verbonden waren. Geen ogenblik dacht ik er aan, zoals ik mij op de weg naar zijn huis voorgenomen had, een poging te doen om hem een verklaring te geven van het feit, dat ik, hoewel hij mij geheel en al vreemd was en mij ook niet in het geloof met hem verbonden voelde, mij tot hem had gewend met een zaak, die tot het intiemst behoorde van die dingen, welke twee mensen met elkaar bespreken kunnen. Niets van dit alles kwam in mij op. Ik sprak tot hem als tot een ouderen vriend zonder mij er enige rekenschap van te geven, dat ik hem vóór vandaag, nimmer eerder had ontmoet. Toen ik klaar was met mijn biecht en vermoed terugkeerde in mijn stoel — want al had ik zonder omhaal van woorden gesproken, het bloot leggen van zoveel pijnlijke en voor een deel nauwelijks bedolven herinneringen, had mij sterk aangegrepen — ontving ik niet dadelijk antwoord. Toch was er niets beklommends in dit nieuwe zwijgen. Integendeel: het deed mij een rust toevoelen, die mij immuun maakte tegen het gevoel van valse schaamte dat ik anders stellig zou hebben gehad na een dergelijke spontane ontboezeming.

Dat ik mij eindelijk eens tegenover

niemand die zonder eigen belang en geestelijke geborneerdheid naar mij luisterde, had kunnen uitspreken over deze dingen, die mij zo zeer bezwaarden, betekende op zich zelf reeds een dusdanige bevrijding voor mij, dat ik ook al zou ik in het geheel geen antwoord ontvangen hebben op mijn concrete vragen, toch van dit bezoek met in dosis moed huiswaarts zijn gekeerd, groot genoeg om het te wagen. Marianna te ontmoeten zonder een vooropgezet plan met betrekking tot mijn bekentenissen.

Dit antwoord werd mij echter niet onthouden.

Weldra kwamen de simpele nuchtere woorden, die het „complex“, zoals de psychologen zouden zeggen, uit mij los sneden en die mij de enige weg, de goede weg wezen, die ik tot Marianna zou kunnen gaan.

„Ik weet niet, of het er veel toe doet, begon de ander en even zweefde er een wonderlijke glimlach over zijn knie mond, die als een mengeling van tederheid en gultigheid was, „maar ik moet u allereerst zeggen dat ik zelf ongetrouwd ben en dus de huwelijksmoeilijkheden alleen maar ken uit de tweede hand. Misschien zult u het dadelijk hem medegedeeld, toen u over uw huwelijk bent begonnen te spreken, want dan had u zich wellicht die moeite bespaard. Ik weet zelf te goed, dat er dingen zijn, waar men zonder ervaring altijd vreemd tegenover zal blijven staan en ik zou het u dan ook in het geheel niet kwalijk nemen, wanneer u van mening was, dat mijn onervarenheid inzake het huwelijksleven mij onbekwaam maakt u met mijn raad van dienst te zijn. Maar ik heb u nu eenmaal laten uitspreken.....

Hij maakte zijn zin niet af en keek mij aan, alsof hij van mij een antwoord verwachtte. Toen ik niets zeide, vervolgde hij: „U kunt maar één ding doen: u toevertrouwen aan de liefde van uw vrouw. U moet haar alles naar waarheid zeggen, maar u moet het haar zo zeggen, dat zij voelt, dat u uit liefde tot haar en tot de waarheid de waarheid spreekt en niet uit liefde tot haar of tot de waarheid alleen. Want dan zoudt gij in het eerste geval uit liefde tot de waarheid kleuren naar uw eigen verlangens, terwijl gij in 't tweede geval uit liefde aan de liefde te kort zou doen.....

Ds. Schiebeeck zei nog veel meer, en toen, bij het afscheid, Herman Maas bekende, dat hij eigenlijk nooit een christen was geweest, toen legde een kinderhand, blank en mollig, maar met de vastberadenheid van een man zich op zijn arm: „U moet over deze dingen later eens met mij komen spreken. Het enige wat u nu nodig hebt, is, dat gij met Gods hulp uw leven en dat van uw vrouw in orde brengt. Als God u werkelijk gesproken heeft, zult u ook verder, heden af, de verandering maken dat de mensen van Jesus zulk een wandgedrocht maken en het is nog verschrompeler, dat hierdoor andere mensen worden belemmerd in hun pogingen iets van den levenden Christus te verstaan. Want zonder dezen Jesus, die tussen twee moordenaars aan het kruis gehangen is tot een ergeris van allen, joden, en heidenen, Farizeeën en apostelen, blijft de Christus-naam een leeg en ijdel woord.“

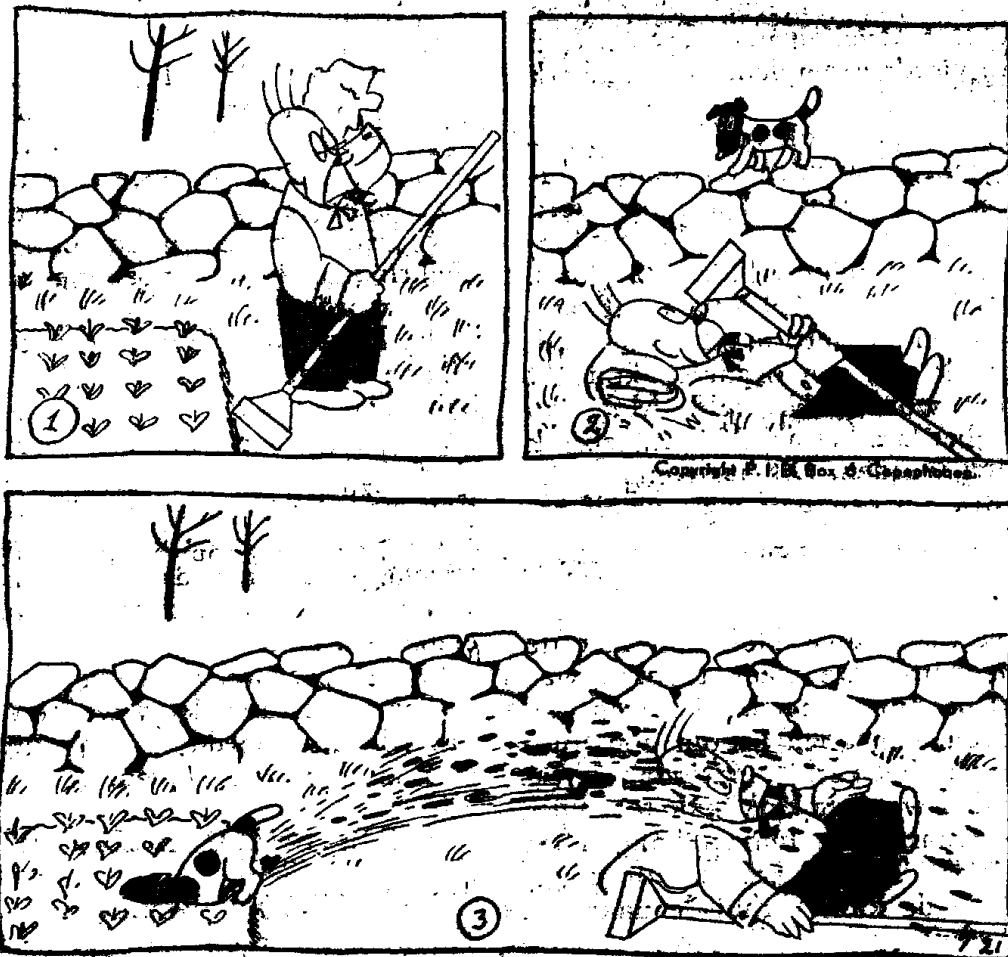
„Maar gij moet God bidden, dat Hij u de verlichting zende van Zijn Heiligen Geest“.

Wij hebben hier een lang citaat gegeven, maar wij meenden, dat wij de zuivere analyse en tot in alle details psychologisch verantwoordde schoonheid en kracht van de biecht, ook alleen nog maar menselijk gezien, onze lezers niet mochten onthouden.

‘Komt goed met Herman en Marianna, en als zij op een Zondag onder het gehoor zijn van Ds. Schiebeeck, dan eindigt het boek: „Marianna en ik, wij staan daar met gebogen hoofd en ik voel haar vingers in de mijne verstrengelen. Dan wordt de zegen over ons gespreid en over datgene wat uit onze herboren liefde geroepen is te ontbloeien“.

Dit is een zeer mooi boek van Roel Houwink, dat in onze tijd van zoveel ontredde en gebroken huwelijkslevens: door wetende volwassenen met nut en vrucht zal worden gelezen.

P. HYACINT HERMANS.  
(Maasbode).



ADAMSON EN ZIJN HOND

## SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond“.

### COMPETITIE — PROGRAMMA. MUNDO — NOBO.

30 Juli 1939: B-klasse	M.S.V. — Sparta (B. L. Dijk.)
30 Juli 1939: Res.A-klasse	Scherpenheuvel 2 — Hercules 2 (A. Ercol)
30 Juli 1939: B-klasse	Atlantico — Willemstad (H. Rog)

### GEWIJZIGD VOETBAL-PROGRAMMA

26 Juli 1939: Landenwedstrijden	Suriname — Engeland (G. Visser)
30 Juli 1939: Landenwedstrijden	Curaçao — Suriname (A. Jesurun)
30 Juli 1939: Landenwedstrijden	Holland — Portugal (O. Corsica)

De met % aangegeven wedstrijden beginnen om 9 uur v.m.  
De met \* aangegeven wedstrijden beginnen om 2.30 uur n.m. precies.  
De andere wedstrijden beginnen om 4 uur n.m. precies.  
DUUR VAN ALLE WEDSTRIJDEN 2 x 40 minuten.

Opstelling der elftallen voor de landen-wedstrijden; voorzover het spelers van Uwe Vereniging betreft, verzoeken wij U beleefd voor aanzegging zorg te willen dragen.

### DE COMMISSIES, BEHOUDEN HET RECHT DE SAMENSTELLINGEN TE WIJZIGEN.

#### CURAÇAO:—

	Vos (R.C.C.)			
	Davelaar (Feyen.)	Rosina (Scherp.)		
	H. Leers. (J. H.)	Santiago (J. H.)	E. Leonora (J.H.)	
Pietersz (SUBT)	M. Hernandez (Feyen.)	Pan neflek (R.C.C.)	E. Nahr (Scherp.)	Bernabela (Feyen.)
Reserves:	Groff (SUBT), Senior J. H., Thode (Scherp.), Isidora (Volh.), Pardo (J.H.), J. Leonora (J.H.), Rondijk (Volh.), Blauwe shirt, zwarte broek.			

#### HOLLAND:—

		van Rij (Hol.)		
	Verschoor (Hol.)		Vogel (Hol.)	
	Opschoor (W'stad.)	Bloemendaal (Asiento)		van Buren (Hol.)
Lablans (Hol.)	Voets (Hol.)	Weyers (Hol.)	Oostlander (Asiento)	Clemens (W'stad.)
Reserves:	Aegent (W'stad.),	van Bennekom (W'stad.),	Lambij (Asien- to), Kroon (Asiento).	
		Witte shirt, zwarte broek		

#### SURINAME:—

	Drieling	
	L. Willems	A. de Koop
Reserves:	Menig, Flet, Oost, Winter, Emnez, M. Nahar, H. Lo-Ning, Hing, Oostburg, Ooft.	
	Licht groene shirt, witte broek.	

#### PORTUGAL:—

		José Chumaceiro		
	H. Camacheiro		J. Aquiriana	
	A. Aquiriana	João	Hastan	
Camacheiro	Celestino	Teixeira	Cabral	Balasco
		Club kleuren.		
<b>Reserves:</b>	Bernardino en Pauleiro.			
Het Engelse team wordt binnenkort bekend gemaakt.				

### SCHOOLWEDSTRIJDEN TER VIERING HEUGELIJKE GEBEURTENIS IN ONS KONINKLIJK HUIS.

Algemeen Programma.

#### MUNDO — NOBO.

Zaterdag	29 Juli.	
4	— 4.45 u. n.m. Kopklassen Schroedersch. — Hendrikschool	Ercol
c. 5	— 5.45 u. n.m. L.S. W. de Zwijger — Gr. Kwartier	
Zaterdag	3 Augustus.	
II 4	— 4.45 u. n.m. Onderklassen St. Thomascoll. — Hendrikschool	
d. 5	— 5.45 u. n.m. L.S. W. b. — Winnaar c.	
Woensdag	9 Augustus.	
4	— 4.45 u. n.m. Kopklassen St. Thomascoll. — Hendrikschool	
I 5	— 5.45 u. n.m. Onderklassen Schroedersch. — Albertusscoll.	
Zaterdag	12 Augustus.	
4	— 4.45 u. n.m. Kopklassen St. Thomascoll. — Schroedersch.	

#### SCHERPENHEUVEL

Zaterdag	30 Juli.	
4.30 — 5.15 u. n.m.	Amb. Scholen: Brakkeput — Ambachtschool.	

#### FINALES. MUNDO — NOBO.

Vrijdag	31 Juli.	
3	— 3.35 u. n.m. Ambachtscholen.	
3.40 — 4.15 u. n.m.	Onderkl. M.U.L.O. Winnaar I. — Winnaar II.	
4.20 — 4.55 u. n.m.	L.S. Winnaar a — Winnaar d	
5.00 — 5.35 u. n.m.	Kopklassen M.U.L.O.	

Behalve de bepalingen die reeds zijn aangegeven bij het eigen wedstrijd-programma, gelden nog de volgende:

De elftallen die op een zekere datum moeten spelen, kunnen gedurende die week tot uiterlijk kwart over vier op MUNDO NOBO oefenen.

Beslissingen van de scheidsrechter gedurende de wedstrijden zijn absoluut bindend; beslissingen van organisatorische aard kunnen allen genomen worden door en door het Sub-Comité aangezegde personen; diens beslissingen zijn bindend.

Bij de wedstrijden zal er steeds koud drinkwater aanwezig zijn.

In verband met de beperkte tijd zal het elftal dat om welke reden dan ook niet aanwezig is of opkomt met minder dan 8 spelers, de wedstrijd met 2-0 verliezen.

#### HET BESTUUR.

Aan verwaande mensen raad geven van zorg, maar ook de bron van haar geluk.

Wie een twistvuur aanblaast, moet zich niet beklagen, als vonken hem in de ogen vliegen.

Wanneer de vrouw zich uit vrije wil en offerlijk onder de last van haar moederschap wil heugen, dan wordt hare last een hoge waardigheid, die haar leven rijk en gelukkig maakt.

Heel veel is niet langer een voorwerp van zorg, maar ook de bron van haar geluk.

Haar liefde wordt niet verdeeld, maar vernieuwde, naarmate het aantal kinderen toeneemt.

Om kinderen voor God op te voeden moet men zelf waarschijnlijk godsdienstig zijn en uit het geloof leven.

Rusjes zouden niet lang duren als het ongeluk aan één kant was.